

Miksi?

Opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien kannalta merkittävää on ollut työelämässä tapahtuvan osaamisen hankkimisen ja itsenäisen opiskelun lisääntyminen, mitkä ovat vähentäneet opiskelijoiden tarvetta olla fyysisesti Opiston alueella. Osana Hyvinvointia ja osallisuutta kansanopistojen ammatillisesta koulutuksesta-hanketta Kalajoen Kristillinen Opisto on kehittänyt opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksia luomalla oppilaskuntatoimintaa, joka vastaa paremmin Opiston ammatillisen koulutuksen tarpeisiin.

Olemme tunnistaneet tarpeen parantaa opiskelijoiden mahdollisuuksia ottaa nopeasti kantaa ajankohtaisiin asioihin. Kaksi kertaa vuodessa kerättävässä Opiston oppilaspalautteessa, on näkynyt selkeä notkahdus opiskelijoiden kokemuksessa, miten he voivat vaikuttaa Opiston asioihin ja asuntolan viihtyvyyteen.

Kipinätoiminta mukailee aiemmissa hankkeissa hyväksi havaittuja tapoja, mutta pyrkii parantamaan opiskelijoiden osallistumista ja pitkäjänteistä työskentelyä. Samalla kipinämallin on tarkoitus turvata oppilaskuntatoiminnan jatkuminen eri vuosikursseilla huolimatta työelämässä tapahtuvan osaamisen hankkimisen ja näyttöjen jaksoista.

Linjojen kipinätoiminnan on myös tarkoitus jättää ”jälki” linjan käynnistä opistolla. Jälki voi olla näyttely linjan viikon työskentelystä, terveiset sosiaaliseen mediaan tai pieni yllätys seuraaville opiskelijoille. Tarkoitus on, että oma aika Opistolla koettaisiin merkitykselliseksi. Toimintaa suunnitellaan yhdessä nuorisosihteerin ja tarpeen vaatiessa linjan opettajien kanssa.

Linjojen kipinätoiminta on vapaamuotoista. Tavoitteena on tarjota vaikutusmahdollisuuksia ja lisätä yhteisöllisyyttä linjoilla. Kun linjojen opiskelijat saapuvat opistolle, nuorisosihteerin on hyvissä ajoin yhteydessä kipinäopiskelijoihin ja suunnittelee yhteistä toimintaa. Tarve kipinätoiminnalle on tunnustettu, kun asuntolatoiminnassa huomattiin, että opiskelujen sisältö ja kuormittavuus vaikuttivat opiskelijoiden haluun osallistua yhteiseen ohjelmaan. Kipinöiden kanssa suunnitellun ohjelman on tarkoitus sopia paremmin linjan toiveisiin kuin vain henkilökunnan suunnittelema toiminta ja tarjota vastapainoa opintoihin. Tämä lisää opiskelijahyvinvointia.

Miten?

Hankkeen vuoden 2021 kevätkauden aikana toiminnan aloittajaksi ja oppilaskunnan yhteyshenkilöksi valittiin opiston nuorisosihteerin.

Keväällä tiedotimme toiminnan alkamisesta opettajakuntaa. Samalla laadittiin alustava toiminnan vuosikello työskentelyn pohjaksi

Ennen kesää laadimme opiskelijoille kutsukirjeet, joita linjanvalvojat saattoivat esitellä syksyn alkaessa. Pidimme tärkeänä, että linjanvalvojat osaavat kutsua opiskelijoita mukaan toimintaan ja voivat tarpeen vaatiessa kertoa perusasioita toiminnasta. Päävastuu tiedottamisesta annettiin kuitenkin nuorisosihteerille.

Syyslukukauden alussa toimintaa esiteltiin opiskelijoiden orientaation aikana. Linjanvalvojat yhdessä nuorisosihteerin kanssa esittelivät toimintaa opiskelijoille ja kutsuivat heitä mukaan toimintaan. Kun linjat olivat valinneet kipinäopiskelijat keskuudestansa, toiminta käynnistettiin kipinöiden järjestäytymiskokouksella, jonka koollekutsujana toimi nuorisosihteerin.

Järjestäytymiskokouksessa valittiin ensimmäiseksi vuodeksi kipinöistä ”oppilaskunnan puheenjohtaja”, joka nuorisosihteerin tukemana kutsuu koolle kokoukset ja johtaa niitä.

Toiminnan tavoitteena on auttaa opiskelijoita vaikuttamaan nopeasti heitä koskevissa asioissa. Kipinätoiminnan ensisijainen vaikuttamisen taso on rohkaista opiskelijoita ottamaan esille omassa opiskelijaryhmissään nousevia kysymyksiä.

Kipinät kokoustavat noin kerran kahdessa kuukaudessa, neljä kertaa vuodessa, ensisijaisesti etäyhteyden välityksellä. Lisäksi heille on rakennettu oma alusta, missä viestitellä ja tehdä toimintasuunnittelua. Alussa alustana toimi yhteinen WhatsApp -ryhmä, mutta toiminta laajeni pian Teams alustalle, joka toimii paremmin suuren joukon keskustelutilana.

Mitä?

Kokousten lisäksi Kipinöiden toivotaan kuuntelevan, mistä opiskelijat keskustelevat. Kipinöiden on tarkoitus olla läsnä opiskelijoiden epävirallisissa keskusteluissa, kuten sosiaalisen median ryhmissä, joissa keskustelu on vapaamuotoisempaa. Heidän tehtävänä ei ole ilmiäntää keskustelua, vaan tunnistaa aiheita, jotka ovat tarpeen saattaa opiston tietoon.

Esimerkkejä syksyn 2021 kipinätoiminnan keskusteluista:

- Asuntolan lämpötilan heittäminen öisin ja aamuisin. Ratkaistiin vierailulla ryhmissä ja termostaatin käytön opettamisella. Päätettiin lisätä termostaatin ohje Talon tavat vihkoseen.
- Yhteisten Opiston tuntien mielekkäämpi järjestäminen. Palautteessa korostui toive toiminnallisista ja liikkuvista tunneista opiskelun ja luentojen vastapainoksi, esim. yhteislaulut, askartelut, liikkuvat tunnit. Ehdotukset otettiin suunnittelun pohjaksi.

Kokouksista kirjoitetaan muistio, josta käyvät ilmi keskustellut asiat ja tehdyt päätökset. Muistioita käytetään myöhemmin toimintasuunnittelun apuna.

Kipinätoiminnalle rakennettiin alussa yksinkertainen vuosikello, joka koostui seitsemästä osasta:

1. Joulujuhla
2. Opiston vuosijuhla/ystävien päivä
3. Kevätjuhla
4. Orientaatio
5. Yhdessä-päivä
6. Asuntolatoiminta
7. Linjojen kipinätoiminta

Ensimmäiset viisi kohtaa ovat säännöllisiä tapahtumia ja ne muodostavat toiminnan rytmin.

Kevätjuhlassa kipinät voivat tervehdysten lisäksi jakaa muiston kuluneen lukuvuoden työstä ja jakaa oman kiitospalkintonsa, esim. stipendin, opiskelijalle, opettajalle tai henkilökunnan jäsenelle, jota tahtovat muistaa. Valmistuneet kipinät saavat oman erillisen kiitoksensa.

Asuntolatoiminta ja linjojen kipinätoiminta kytkeytyvät opiston arkeen. Opiskelijat asuvat vaihtelevia ajanjaksoja opistolla siksi kipinöiltä toivottiin ideoita ja tiedottamista laadukkaan asuntolatoiminnan järjestämiseksi opiskelijoille. Toiminnasta vastaavat nuorisosihteeri ja asuntolavalvoja.

Kipinätoiminnan budjetti muodostui alussa asuntolatoimintaan ja opiskelijoiden virkistykseen varatuista rahoista, joita aiemmin ovat käyttäneet nuorisosihteeri ja asuntolavalvoja. Budjetti mahdollistaa monipuolisemman toiminnan ja on yksi konkreettinen vaikuttamisen väline.

Vuoden lopussa toimintaa käydään läpi. Kipinät arvioivat vuoden aikana esille nousseet aiheet ja arvioivat, mitkä asiat on ratkaistu, minkä kehitystä seurataan ja mitkä ovat vielä kesken.

Kipinöitä eteenpäin

Kipinätoiminnan jatko pyritään turvaamaan valmistautumalla keväällä tulevaan syksyyn, erityisesti orientaatioon ja Yhdessä-päivään, jossa koko Opiston väki tutustuvat toisiinsa ja Opiston yhteistyöverkoston. Yhdessä -päivässä kipinätoimintaa esitellään lisää ja kipinät osallistuvat yhteisen ohjelman suunnitteluun.

Kun opiskelijat saapuvat taloon, pidetään heille orientaatio, jossa nuorisosihteeri ja kipinät esittäytyvät.

Asuntolan orientaatio toteutetaan ensimmäisellä viikolla, kun ammattiopiskelijat ja Opiston asuntolassa vuokralla asuvat saapuvat. Opiskelijat tutustutetaan taloon sekä käytäntöihin. Tässä apuna on "talon tavat" -vihkonen. Tiedon siirtämisen lisäksi vanhemmat opiskelijat kipinöiden johdolla järjestävät erilaista yhteistä toimintaa, kuten ruuanlaittoa, elokuvailtaa ja tutustumispelejä. Samalla kipinät voivat kertoa omasta roolistaan ja esitellä toimintaa. Tavoitteena on ryhmäytymisen lisäksi innostaa uusia opiskelijoita tarttumaan kipinätoimintaan.

Toiminnan kokoaminen

- Henkilökunnan perehdyttäminen toimintaan.
- Vuosikellon luominen
- Toiminnan opinnollistaminen
- Kutsukirjeet opiskelijoille
- Linjojen kokoukset kipinäopiskelijoiden valitsemiseksi.
- Järjestäytymiskokous
- Toimintasuunnittelu ja budjetti
- Vuosikellon laatiminen
- Toiminnan arviointi